

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0423

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter, prof. mr. drs. M.L. Hendrikse, drs. B. Windt RBA, leden en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Datum uitspraak	17 mei 2024
Klacht van	De consument
Tegen	flatexDEGIRO Bank AG, mede gevestigd te Amsterdam, verder te noemen DeGiro
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Clïentonderzoek. Onderzoek herkomst vermogen. Beëindiging cliëntovereenkomst. De commissie constateert dat aan de vereisten voor beëindiging zoals omschreven in de cliëntovereenkomst is voldaan. Niet gebleken dat de beëindiging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar was.

1. Procedure

- 1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de door partijen ingediende stukken.
- 1.2 Naar het oordeel van de commissie is een mondelinge behandeling niet nodig.
- 1.3 In 3.1 tot en met 3.3 wordt toegelicht waarom deze uitspraak niet-bindend is.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft vanaf oktober 2018 een beleggingsrekening bij DeGiro gehad. Op deze rekening belegde hij op basis van execution only. De rechtsverhouding tussen partijen werd beheerst door de cliëntovereenkomst, waarvan de Investment Services Conditions onderdeel zijn. Relevante bepalingen daarvan staan in de bijlage bij deze uitspraak.
- 2.2 Op 15 februari 2023 heeft de consument in verband met een cliëntonderzoek documenten aan DeGiro verstrekt en vragen beantwoord. Op 5 mei 2023 heeft hij aanvullende vragen van DeGiro beantwoord.
- 2.3 Bij brief van 19 mei 2023 heeft DeGiro de consument bericht dat de cliëntovereenkomst werd beëindigd op grond van artikel 26.6 van de Investment Services Conditions (geciteerd in de bijlage). Als einddatum werd 31 juli 2023 vermeld.

- 2.4 Op 26 mei 2023 heeft DeGiro de consument bericht dat in de brief van 19 mei 2023 een onjuiste bepaling was genoemd en dat dit artikel 26.2 had moeten zijn.
- 2.5 De consument heeft geklaagd over de voorgenomen beëindiging van de overeenkomst. Op 7 juli 2023 heeft DeGiro op de klacht gereageerd. In haar brief noemde zij de grond voor beëindiging, namelijk dat het vermogen van de consument voor een aanzienlijk deel afkomstig was uit handel in cryptovaluta, terwijl dit buiten DeGiro's 'risk appetite' viel. Verder schreef DeGiro dat zij geen kosten zou rekenen voor het overboeken van de portefeuille naar een rekening elders.
- 2.6 De consument heeft tussen 12 en 24 juli 2023 zijn beleggingen op de rekening bij DeGiro verkocht.

Klacht, vordering en verweer

- 2.7 De consument vordert dat DeGiro wordt veroordeeld tot betaling van een bedrag van € 4.338,-. In zijn reactie op het verweerschrift heeft hij een schadebedrag van € 2.790,- vermeld.
- 2.8 De vordering berust op de stelling dat DeGiro de cliëntovereenkomst niet had mogen beëindigen, in ieder geval niet zonder de kosten van verkoop te vergoeden. Volgens de consument deden zich geen omstandigheden voor die reden gaven voor beëindiging.
- 2.9 DeGiro heeft verweer gevoerd. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Niet-bindende uitspraak

- 3.1 Voordat zij op de klacht ingaat, zal de commissie onderzoeken naar welk recht de klacht moet worden beoordeeld en of zij een bindende uitspraak kan doen.
- 3.2 Op grond van artikel 6 lid 2 van de Rome 1-verordening (Verordening (EG) nr. 593/2008) wordt de overeenkomst tussen partijen beheerst door het recht van de woonplaats van de consument voor zover dat recht hem meer bescherming biedt. Deze verordening heeft rechtstreekse werking en is van dwingend recht, zodat niet in het nadeel van een consument mag worden afgeweken. Uit de stukken leidt de commissie af dat de consument woonplaats buiten Nederland heeft, ook al blijkt niet met zekerheid in welk land dat is. Het klachtformulier vermeldt immers een woonplaats in Duitsland, terwijl de consument elders in de stukken naar een verklaring van de Spaanse belastingdienst verwijst. In deze uitspraak kan de precieze woonplaats van de consument in het midden blijven omdat in deze overwegingen alleen hoeft te worden beoordeeld of de commissie al dan niet een bindende uitspraak kan doen.

- 3.3 Op grond van vraag 15 onder 1 van haar reglement beoordeelt de commissie klachten naar Nederlands recht. De commissie kan niet vaststellen of de genoemde mogelijkheid zich hier voordoet dat het Duitse of Spaanse recht de consument meer bescherming biedt. Dit betekent dat de consument de mogelijkheid moet behouden zijn klacht in volle omvang aan de gewone rechter voor te leggen. Deze uitspraak is daarom niet-bindend.

Inhoudelijke beoordeling

- 3.4 Partijen verschillen van standpunt over de vraag of DeGiro de cliëntovereenkomst mocht beëindigen. Volgens de consument mocht DeGiro dit niet. Hij stelt dat DeGiro geen voldoende concrete grond voor beëindiging had omdat zij als opzeggingsgrond alleen heeft vermeld dat zijn vermogen deels uit cryptobeleggingen afkomstig was.
- 3.5 De commissie overweegt als volgt. Artikel 26.2 Investment Services Conditions (zie de bijlage bij de uitspraak) geeft DeGiro een algemene bevoegdheid tot beëindiging van de cliëntovereenkomst. Omdat dit een algemene bevoegdheid is – anders gezegd, niet beperkt tot specifieke situaties – hoeft DeGiro bij een beëindiging op grond van artikel 26.2 niet aan te tonen dat sprake is van een specifieke grond voor beëindiging. Aan de vereisten van artikel 26.2 is in dit geval dan ook voldaan. Dit wordt niet anders doordat DeGiro eerst naar artikel 26.6 heeft verwezen. DeGiro heeft immers later erkend dat artikel 26.6 niet de juiste bepaling was en dat zij naar artikel 26.2 had moeten verwijzen. Verder is van belang dat DeGiro de termijn van artikel 26.2 (minimaal twee maanden) in acht heeft genomen.
- 3.6 Op grond van artikel 6:248 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek mag het uitoefenen van een contractuele bevoegdheid – zoals hier de beëindiging op grond van artikel 26.2 – niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn. In dit verband voert de consument aan dat de herkomst van zijn vermogen geen grond voor beëindiging had mogen zijn. In dit standpunt kan de commissie hem niet volgen. Bedacht moet worden dat DeGiro op grond van de Wwft¹ cliëntonderzoek moet verrichten, dat onderzoek naar de herkomst van vermogen onderdeel daarvan kan zijn en dat een cliëntonderzoek de instelling in staat moet stellen voortdurend controle uit te oefenen op transacties van een cliënt. DeGiro wijst erop dat bij cryptobeleggingen een verhoogd risico bestaat op (onder andere) witwassen, maar dat zij niet de middelen heeft om dit risico op het vereiste niveau te monitoren. Daarom vallen klanten met uit cryptobeleggingen verkregen vermogen buiten haar 'risk appetite'. Van belang is verder dat de Wwft een instelling zoals DeGiro veel ruimte laat voor het formuleren en uitvoeren van haar beleid voor cliëntonderzoek.²

¹ De volledige naam van de wet is Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, afgekort Wwft.

² Zie bijvoorbeeld GC Kifid 2022-0182, overweging 3.6-3.7 en CvB Kifid 2023-0005, overweging 4.3.

Ten slotte blijkt uit bijlage 1 bij de repliek dat de consument met grote bedragen in crypto-beleggingen heeft gehandeld. Wegens de hiervoor genoemde omstandigheden, tezamen bezien, is naar het oordeel van de commissie niet gebleken van een beëindiging die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

- 3.7 De consument stelt dat DeGiro de cliëntovereenkomst niet had mogen opzeggen zonder de kosten van verkoop van zijn beleggingen te vergoeden. DeGiro heeft weliswaar aangeboden de kosten van overboeking voor haar rekening te nemen, maar volgens de consument is overboeking geen reële optie. Hij stelt dat, door de beëindiging van zijn relatie met DeGiro, een verhoogde kans bestaat dat een volgende broker ook reden zal zien om hem als klant te weigeren of na verloop van tijd de relatie te beëindigen. Dit is des te meer problematisch omdat het daardoor voor hem, als EU-ingezetene, steeds moeilijker wordt te handelen in effecten uitgegeven in Singapore en Hong Kong.
- 3.8 De commissie ziet in de stellingen samengevat in 3.7 geen grond om aan te nemen dat DeGiro de kosten van verkoop had behoren te vergoeden. Een verplichting daartoe volgt niet uit de bepalingen over beëindiging in de cliëntovereenkomst (in het bijzonder artikel 26.2 en 26.5, zie de citaten in de bijlage). Voor zover de consument bedoelt dat beëindiging zonder die vergoeding onaanvaardbaar is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid, is dat evenmin gebleken. Daarbij is van belang dat de consument weliswaar stelt dat een overboeking van zijn beleggingen geen reële optie was, maar dit niet heeft onderbouwd aan de hand van voldoende concrete stellingen of stukken.
- 3.9 Gezien het voorgaande zal de vordering van de consument worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

In 3.1 - 3.3 is toegelicht waarom deze uitspraak niet-bindend is. Tegen de uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen twee weken na verzending van de uitspraak verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de commissie niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - relevante bepalingen in de Investment Services Conditions

Overgelegd is de cliëntovereenkomst tussen partijen en de Investment Services Conditions die onderdeel daarvan zijn. In de Investment Services Conditions staat onder meer:

(...) 26.2 Termination of the Investment Services Agreement

DeGiro and the Client always have the right to terminate the Investment Services Agreement by email. For DeGiro a notice period of 2 months will apply. For the Client, no notice period applies. (...)

(...)

26.5 Closing positions

The Client needs to procure that the Personal Page has a zero balance no later than the date on which the Client Agreement will be terminated and after the immediate termination by DeGiro. If there is still a balance in (...) Financial Instruments after that date, DeGiro is authorised to close these positions.

(...)

26.6 Immediate termination

DeGiro is authorized to terminate the Client Agreement with immediate effect without serving prior notice if one or more of the following situations occur:

- a limited right such as a charge towards a third party is granted or created over the Balance in violation of this agreement or the Client transfers any rights under this agreement to a third party in violation of this agreement;*
- The Client has provided incorrect information when entering into the Client Agreement and the Client Agreement would not have materialized (...) if DeGiro would have been aware of that;*
- The Client breaches a principal contractual obligation under the Client Agreement and the breach has not been cured after (...) 14 days (...);*
- The Client has acted in violation of the Rules and Regulations, especially the principles and obligations with regard (...) to anti-money laundering or counter-terrorist financing, market abuse, insider dealing, confidentiality or privacy (...).*
- the relationship (...) has been damaged due to the action or neglect of the Client which makes it unreasonable for DeGiro to continue the business relationship. (...)*